

Bemærkninger til lovforslaget

Lovforslaget tilsigter en arvemæssig ligestilling mellem ægtepar og personer af samme køn, som lever i et egentligt samlivsforhold.

Baggrunden for lovforslaget er, at situationen for den efterladte i et parforhold mellem to personer af samme køn kan indebære den samme personlige eller økonomiske belastning som for den efterladte i et ægteskab. To personer af samme køn har imidlertid ikke mulighed for gensidigt at sikre hinanden på samme måde som to personer af forskelligt køn gennem indgåelse af ægteskab.

Den særlig lave arveafgift for ægtefæller tilsigter netop at lette situationen for den efterladte ud fra den politiske hensigt, at pågældende ikke skal risikere at måtte forlade deres fælles hjem – eller se dets indbo væsentligt reduceret – i en situation, der i forvejen er følelsesmæssigt belastende. Forslagsstillerne er enige i, at denne hensigt er relevant og ønsker med lovforslaget en tilsvarende lettelse for to personer af samme køn, som gennem en erklæring i testamentet har dokumenteret et samlivsforhold.

Lovforslagets konkrete udformning

Forudsætningen for, at samlevende personer af samme køn kan opnå arvemæssig ligestilling med ægtepar, er efter lovforslaget, at der oprettes et testamente, og at det af testamentet fremgår, at der har bestået et fast samlivsforhold mellem arvelader og arving.

Forslagsstillerne er opmærksomme på, at der ikke vil være nogen mulighed for at kontrollere, om erklæringen udtrykker et faktisk eksisterende samlivsforhold, men finder – af hensyn til den personlige integritet – heller ikke en sådan mulighed ønskelig. Erklæringen i sig selv er derfor tilstrækkelig, og som betingelse for en lavere arveafgift adskiller den sig ikke fra egentlig indgåelse af ægteskab, idet dette arvemæssigt set også blot er en erklæring, der end ikke pålægger ægtefællerne at bo sammen. Misbrug vil altid kunne forekomme; men efter forslagsstillerne opfattelse vil det være begrænset, hvor mange mennesker som – i

strid med kendsgerningerne – vil erklære at leve i et homoseksuelt samlivsforhold. Misbrugets omfang vil utvivlsomt ligge på et klart lavere niveau end tilsvarende anvendelse af ægteskabet udelukkende med henblik på sekundære fordele. Under alle omstændigheder er forslagsstillerne villige til at acceptere en vis rate af misbrug som pris for den foreslåede ligestilling.

Det er fundet unødvendigt at afvente betænkninger/delbetænkninger fra den kommission, der er nedsat for at belyse bøssers og lesbiskes forhold. Efter forslagsstillerne opfattelse må det forudses, at en langsigtet løsning vil tage udgangspunkt i de principper om registreret partnerskab, som er fremlagt af Landsforeningen af bøsser og lesbiske. Efter disse principper vil institutionen »registreret partnerskab« opnå generel gyldighed ved konstateringen af, hvorvidt der foreligger et faktisk samlivsforhold, mens den i nærværende lovforslag indeholdte erklæring i et testamente kun udtrykker en specifik gyldighed i arvemæssig henseende. Dertil kommer, at folketingets beslutning om at nedsætte den nævnte kommission ikke var tænkt som en udsættelse af enhver forbedring under kommissionens funktionstid, og at kommissionens kommissorium er bredere end arveproblematikken. Det ville efter forslagsstillerne opfattelse være betænkeligt at udsætte en stillingtagen til lovforslagets problemstillinger med henvisning til den aktuelle kommission, ikke mindst fordi en sådan udsættelse allerede er sket én gang tidligere – med henvisning til den kommission, som beskæftigede sig med arvelovgivningen.

Nærværende lovforslag tager efter forslagsstillerne opfattelse højde for den afgørende indvending mod det forslag til lov om ændring af lov om afgift af arv og gave (lempelse for ugifte samlevende) (L 87), som socialistisk folkeparti den 27. november 1984 har fremsat, idet personkredsen entydigt vil kunne afgrænses.

Det adskiller sig imidlertid fra socialistisk folkepartis lovforslag ved, at der ikke stilles større krav om stabilitet til samlivsforhold mellem to personer af samme køn, end der stilles til ægteskaber, og